

**לפקוח עיניים
אירועי האמנות
של השבוע**

1 Dark Matter / Consider the Lobster

שתי תערוכות יחיד חדשות בגלריה: מאיה זהבי, בוגרת טרייה של המדרשה מציגה עם עבודות צילום חידתיים ותומר אלוף בציורים אקספרסיביים. ← גלריה המדרשה, הירקון 19 תל אביב, פתיחה חמישי 20:00 (24.8)

2 רדוף הזמן

אילן מויאל עם עבודות וידיאו ומיצב חדשות ובמרכזן כמיהה לנורמטיביות, סמלים דתיים ופולחניים ואבהות. ← גלריית מרכזית, התחנה המרכזית קומה 5 ליונסקי 116 תל אביב, פתיחה חמישי 20:00 (24.8)

3 שישה ימים, שבעה חטאים

אחרי ששהו כל השבוע בחלל הגלריה וערכו אירועי סאונד ומוזיקה באוצרותו של אורי דרומר, קולקטיב "אטלס 110" מקיים מסיבת נעילה. ← גלריה אינדי, שביל המרץ 5 תל אביב, שישי 23:00-14:00 (25.8)

4 חמישי ב-2

שבוע אחרון לסדרת האירועים החינמיים במוזיאון. בתוכנית: הרצאות של תמר הרפז ועדי דהן, סדנת הדפס על חולצות ועוד. ← מוזיאון תל אביב, שד' שאול המלך 27 תל אביב, חמישי 24:00-21:00 (24.8)

אה, זה הראה להם מאת האמנים במוזיאון תל אביב, אוגוסט 2011 | צילום: דבנה טלמון

מה לדעתכם הקושי או האתגר הכי גדולים לאמנים היום בישראל? אש־פניג: "קיימת תחושה שאמנות היא לא באמת מקצוע, שאמן לא יכול או לא צריך להתפרנס מעבודתו. הניצול והפריצות הם רבים. אין התייחסות אל האמן כמקצוען. המצב הזה חייב להשתנות."

← סלון עירוני, בית אריאלה, שד' שאול המלך 25 תל אביב, רביעי 20:00 (30.8), כניסה חופשית

יד ביד לכנסת ועושים שריר ביחד, יש לזה כוח. לצערי לא תראי דבר כזה במוזיאונים. זה משהו שלוקח זמן עד שבונים אותו כמו שצריך". אש־פניג: "יש קושי גדול ביצירת קהילה מאוחדת, אף שיש ניסיונות לא רעים בכלל, שלא לדבר על התפיסה הרווחת שנלמדת בכתי ספר לאמנות שיש להתרחק מכסף וממסחר ולהתעסק אך ורק באמנות. יש תפיסה מוטבעת ומקודשת של 'האמן המיוסר'. זה באמת עדין קיים אף שיש אמנים רבים שכבר אינם חיים ככה."

T-ART

24.8
אמנות
בקצב הזמן

בעקבות התערוכה
קומפוזיציות לאמןחלל

חמישי ב-2

CASTRO

מוזיאון תל אביב לאמנות

מפגשים בתערוכות / הרצאות / סדנאות יצירת חולצות / הפעמות מחול ומיצב ועוד

ימי חמישי החל ב-21.00 עד חצות / הכניסה ללא תשלום

שד' שאול המלך 27 תל אביב
tamuseum.org.il

אמנות

לכו תלמדו מקצוע

שש גלריות מרכזיות נסגרו השנה בתל אביב, אמנים צעירים מתקשים להחזיק במקביל דירה וסטודיו והגלריות והמוזיאונים בכלל לא משלמים להם. מחקר חדש שופך אור על המצב העגום של תעשיית האמנות בישראל | מיטל רוז

של האמנות", אומר שוקר. "אני חושבת שעולם האמנות משתנה לנגד עינינו" מוסיפה אשר-פניג. "קם דור חדש של אמנים טובים וחזקים שאינם עובדים עוד בשיטה של ייצוג על ידי גלריה מסחרית, אלא בצורה של גלריה שיתופית או שהם עצמאיים לגמרי. אבל מצבם נשאר כשהיה - מעט מאוד זכויות, אם בכלל, והיעדר חקיקה שמגנה או מעודדת את השוק".

אחת הבעיות העיקריות העולות מהמסמך היא העובדה שמכל האמנויות, האמנות הפלסטית היא החלשה ביותר ונמצאת במצב של תת-תקציב. רק חמישה אחוזים מתקציב התרבות הממשלתי מגיע אליה. "לא רק שהציבור הישראלי לא סופר את הסקטור הזה, אפילו תחום התרבות לא מכיר את המושג הזה של האמנות הפלסטית ומדובר באנשים מקצועיים, בני תרבות", מציין שוקר. למה זה קורה לדעתכם?

שוקר: "אנחנו רגילים לעבוד לבר, בניגוד לרוב האמנויות שנעשות עם עוד אנשים ויש תחושת קהילה. עוד סיבה היא העובדה שאנשי המפתח, שיושבים בוועדות של משרד התרבות ובממשלה הם בעיקר אנשי תיאטרון. תיאטרות יודעים טוב מאוד לריב בנייהם על תקציבים, אבל כשצריך הם הולכים

מתקציבים זעומים עד אפסיים ומנסה בשנים האחרונות למתג את עצמו מחדש. הייחוד של תוכנית המתאר המקיפה היא העובדה שכותביה הם אנשי אמנות פעילים, אשר יום אחר יום חווים את הקשיים והאתגרים של התחום: איתן שוקר, לשעבר יו"ר איגוד האמנים, הוא אמן, מרצה ופועל רבות למען העלאת המודעות לאמנות הפלסטית; נורית אשר-פניג היא עורכת דין שמתמחה בקשר שבין משפט לאמנות חזותית ועיצוב, תחום שלא היה קיים עד היום בארץ; רועי פביאן הוא אמן, אדריכל, חוקר ופעיל בתחומי האמנות. מהמחקר של השלושה משתקף מצבו העגום של עולם האמנות - המוזיאונים והגלריות הציבוריות לא משלמים שכר אמן או תמלוגים לאמנים, החללים השיתופיים הרבים שנוסדו בעשור האחרון מצליחים אמנם לשרוד, אבל נלחמים בכיורוקרטיה מתישה ומקוממת, והאיום התמידי על צמצום התקציבים הזעומים ממילא למוסדות אמנות עלול להביא לקריסתם. ולמרות זאת שוקר, אשר-פניג ופביאן מעידים כי בשנים האחרונות מתחילה להתפתח תודעת מעורבות ואקטיביזם בקרב אנשי אמנות. "זה משהו ממש חדש, סוג של התבגרות שעולם האמנות צריך לעבור. יש מחיר כבד לאליטיות הזה

יצירה אמנותית בישראל היא עניין מאתגר, שלא לומר מתסכל. רוב האמנים מלהטטים בין היצירה לעבודה יומיומית ומתמודדים עם עלויות גבוהות של החזקת סטודיו ודירה במקביל. רובם מתקשים להתברג בגלריות נחשבות ובתערוכות מוזיאליות, אלו שכן מצליחים נתקלים לא פעם בתנאים נצלניים ולא הוגנים. שלא לדבר על להתפרנס מאמנות - כמקרה הטוב, אמן מצליח למכור עבודה אחת או שתיים מדי פעם ובמקרה הרע הוא מוציא הרבה מאוד כסף מכיסו ולא רואה תמורה בטווח הארוך.

מלחמת ההישרדות הזאת היא לא חדשה מרעיושה והיא נחלתם של אמנים פלסטיים בכל העולם, אבל נראה שבארץ המצב חמור הרבה יותר בשנתיים האחרונות, לנוכח מספרם ההולך וגדל של בוגרי בתי הספר לאמנות לעומת מספרם ההולך ומידרדר של חללי תצוגה ראויים. רק השנה נסגרו שש גלריות מרכזיות בעיר, בהן נלי אמן וג'ולי מ. הוותיקות, והיד עוד נטויה. הגלריות שכן מצליחות לשרוד כמעט לא מקבלות אמנים חדשים לשרותיהן, ואם לא די בכך - הן מרבות לקיים תערוכות לאמנים בינלאומיים - מקור הכנסה משמעותי הרבה יותר מהאמנות הישראלית. ביום רביעי הקרוב יתקיים בבית אריאלה כנס במסגרת הפרויקט "סלון עירוני", שיזמה איריס מור ז"ל. הכנס ידון במעמדו של האמן בהברה הישראלית ויתבסס על מחקר - מהמקיפים ביותר שנעשו בשנים האחרונות - שממפה וסוקר את תחום האמנות הפלסטית בארץ. את המחקר יזם איגוד האמנים הפלסטיים, גוף שמתקיים

"יש קושי גדול ביצירת קהילה מאוחדת, שלא לדבר על התפיסה שולמדת בבתי ספר לאמנות שיש להתרחק מנסף וממסחר ולהתעסק אך ורק באמנות" נורית אשר-פניג